

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

230. Quæ infirmitas, & defectus corporis directe seu independenter ab eo, quod irregularitatem inducat, & à Clericatu, vel Ordinibus arceat, reddat improvibilem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

citans Bald. Salicer, & Rotam in eadem Trid. canonic. 15. Junii 1609. Neque excluduntur domestici tanquam verisimilium informati de veritate, Lott. num. 47. citans Ruin. conf. 194. num. 3. l. 1. & dicens in citata Rotæ decisione salvatum esse dictum unius testis domestici, quia non esset amplius domesticus tempore examinis. Porro atas probata per testes per modum obiectus admittit probationem per alios testes in contrarium melius informatos, uti servatum in illa Trident. canonic. 10. Decemb. 1608. Lott. num. 43.

4. Quartò materia hæc atatis cum quandoq; sit difficilis probationis, admittit etiam præsumptiones & conjecturas Lott. num. 38. citans Alciat. ubi ante num. 7. & Rotam decis. 260. num. 1. p. 2. differens. Et sic probari atatem per aspectum, tradunt DD. Lott. num. 39. citans Menoch. de arb. cap. 117. ex num. 1. Bart. in lib. de atate. num. 7. & 8. de minor. Magon. Lucen. decis. 68. n. 7. Borell. tir. de prob. num. 129. Conjecturæ tamen illæ & præsumptiones, etsi deserviant ipsi proviso ad effectum justificandi suam habilitatem ex atate pro consequendo beneficio, minimè tamen sufficienti obijcienti defectum atatis pro repellendo ipsum à sua possessione, nisi per necessitatem concluderent. Lott. num. 38.

Questio 228. An Episcopus in atate requisita ad beneficia dispensare possit?

1. **R**espondeo primò: Episcopum non tantum in ordine ad curata beneficia, ut indicatum paulò ante, in atate dispensare non posse, sed neque etiam in genere in ordine ad ea beneficia, ad quæ in iure canonico certa atas per se & directè, & non tantum ratione annexi Ordinis requiritur Laym. in cap. cum in cunctis. §. inferiora. num. 4. citans Abb. in cap. cum dilectus. de elect. Azor. tom. 2. lib. 6. c. 9. Franc. Jo. Monach. juxta gl. communiter receptam in cit. c. cum dilectus. nisi ea dispensatio ipsi specialiter concessa sit. Laym. loc. cit. Licet autem c. permittimus. de atate. & qualit. in 6. Bonifac. VIII. permiserit Episcopis, ut post annum 20. completeret dispensare possint ad consequendas dignitates & personatus curam animarum annexam non habentes, de novo tamen Trid. quoad hæc beneficia requirit 22. annos, contra cujus Concilii decreta dispensare nequit Episcopus. Addit tamen Laym. loc. cit. num. 8. Anton. de Butrio in cap. præterea. de atate. & qualit. num. 7. non improbabiler affirmare, quòd Episcopus dispensare possit in atate promovendi, quando ea non per se, ac directè requiritur, sed ratione annexi Ordinis, non tamen nisi ex gravi causâ & necessaria, cujusmodi est studiorum. Argumento c. cum ex eo. de Elect. Cum enim ex ea causâ permittatur Episcopo, ut in non accipiendis ordinibus dispensare queat, consequenter etiam in atate, dum ea indirectè requiritur. Atque ita juxta hanc Theoriam defendi posse, quòd dictum à se, nimirum in Cathedralibus Ecclesiis Germaniæ Canonicos dispensativè institui studiorum profectendorum causâ, qui intra 7. circiter annos sacrum Ordinem ob defectum atatis accipere non possunt, quamvis similes dispensationes Ecclesiis utiles non sint.

2. Respondeo secundò: si particulari alicujus Ecclesiæ Collegiata decreto certa atas in promovendis exigatur, v. g. ut intra annu sacræ Ordine suscipere queant, Episcopus cum Capituli consensu dispensare non prohibetur Laym. ad cap. extratione. de

atate. & qualit. de cetero, si litera foundationis certam atatem requirunt etiam indirectè, v. g. dicendo, ut Capellania sacerdoti conferatur, num Episcopus dispensare possit. Vide Laym. Theol. moral. tr. 2. c. 13. q. 6. num. 13. Quod verò attinet ad Papam, cum is in beneficiis Ecclesiasticis plenitudinem potestatis obtineat, dubitandum non est, eum posse dispensare in atate, tam directè, quam indirectè requisita (intellige tam à jure, quam statuto quocunque, aut fundatoris voluntate) Laym. ad c. cum in cunctis. de elect. §. inferiora. num. 6. citans Azor. ubi supra quest. 8. qui tamè addit dubitandum non esse has juris relaxationes Ecclesiis multum obesse, & ex iis maximum animæ periculum creatum in ipsis pueris, tum in iis, qui eas impetrandas curant. Non tamen rectè senserunt Bald. in c. cum adeo. de rescrip. num. 10. & Felin. in c. si quando. tit. eod. num. 4. dum ajunt, si Papa scienter scribat pro infante seu minore septem annis, ut ei beneficium Ecclesiasticum conferatur, non esse obediendum, nec literas executioni mandandas. Laym. loc. cit.

Questio 229. In genere quenam corporis infirmitas, aut defectus reddat ineligibilem, aut aliter impropromovibilem ad beneficium, vel officium Ecclesiasticum?

Respondeo: per quam quis est inhabilis, ut vel absolutè, vel saltem decenter, nequeat exercere officium, ad quod eligitur, constat ex toto rit. de corpore vitiatu, & Clericis agrotant. cap. nisi cum pridem. de renunc. Trident. sess. 22. c. 4. de reform. Unde etiam in genere dicendum omnem defectum corporis, qui irregularitatem inducendo, prohibet à susceptione Clericatus & Ordinum eo ipso indirectè prohibere, quo minùs quis ad dignitatem, beneficium & officium Ecclesiasticum eligi, aut quavis aliâ viâ promoveri possit. Castrop. tr. 13. de benef. d. 4. p. 4. num. 1. ex comm.

Questio 230. In specie quenam infirmitas & defectus corporis directè, seu independenter ab eo, quod irregularitatem inducat, & à Clericatu vel Ordinibus sacris arceat, reddat ineligibilem, aut aliter impropromovibilem ad Prælaturas & beneficia?

1. **R**espondeo primò: cæcitas, surditas, privatio loquelæ. c. hinc etenim. d. 49. c. constitutum. de verb. significat. in 6. D. Thom. 3. p. d. 82. a. 10. quod tamen non tenet de lippis, vel uno tantum oculo carentibus, surdastris tantum & balbutientibus. Peyr. in præl. q. 2. cap. 4. num. 18. Sayr. de censuris l. 6. cap. 8. num. 3. Pass. de Elect. c. 25. num. 318. Navarr. lib. 1. conf. 7. num. 3. de corpore vitiatu.

2. Secundò paralytis continua, vel quasi continua. c. ult. de Clericis agrot. ibidem. Barb. num. 2. Peyr. loc. cit. num. 13. Sayr. loc. cit. num. 10. Pass. de resign. benef. l. 5. c. 6. num. 22. Patif. lo. cit. n. 320. citans plures alios.

3. Tertiò podagra continua vel quasi continua. præter AA. cit. Regin. in præl. l. 30. nu. 57. Campanilis rubrica 11. c. 17. n. 137.

4. Quartò infirmitas habitualis, & radicata (pro exemplo Peyr. Pass. Sayr. Majol. de irregul. lib. 2. cap. 20. num. 10. ponunt pthifin) impediens à præcipuis actibus spectantibus ad Prælaturam, & officium.

officium. funitur ex *cit. c. nisi jam pridem*, & *c. ex parte. Suar. de Cler. agror. Abb. ad c. cum inter. de Elect. n. 2.* D. Thom. 2. 2. q. 185. a. 4. Verumque id est, etsi infirmitas tantum duratura pro toto, vel valde notabili tempore officii, vel praelatura. Pass. Peyr. Majol. *ll. cit.* Idem dic de valetudinariis, qui malo corporis habitu, & affectu frequenter agrotant, & lecto decumbunt. Paris. *loc. cit. q. 3. n. 29.* Menoch. *de arbit. l. 2. cas. 6. num. 3.* Porro tantam Pass. *loc. cit. num. 326.* in Superioribus regul. requirit sanitatem, quanta necessaria est, ut Praelati possint observantias & rigores vitae communis tolerare, & aliis in legum custodia praere. Unde ait statutum peculiariter in suo Ordine Praedicatorum, ut nemo possit eligi in Priorem, qui non possit sequi chorum, dormitorium, & refectorium.

5. Quinto carentia primariae alicujus partis corporis, vel tanta deformitas, ut sine notabili horrore & scandalo obire nequiret munia Ecclesiastica; sic enim immediate etiam ratione indecentiae font ad talia ineligibiles. Pass. *n. 327. & 328.*

Quaestio 231. An si quis patiatur vitium corporis impediens celebrationem missae v.g. careret oculo canonico, duobus digitis cum medietate manus, vel pollice &c. promoveri possit ad beneficium simplex, non nisi subdiaconatum, vel etiam nullum ordinem majorem requirens?

Respondeo negativè: qui enim inhabilis est ex vitio corporis ad recipiendos Ordines majores & presbyterium, etiam inhabilis est ad recipiendos minores, quin & ad primam tonsuram. Castrop. *cit. d. 4. p. 4. n. 3.* citans Ugol. *de irreg. c. 52. §. 1. n. 4. & c. 64. num. 4.* Tolet. *in sum. l. 1. c. 57. l. & 2. regul. Garc. de benef. p. 7. c. 12. n. 78.* contra Valent. *tom. 4. d. 7. quaest. 19. p. 3.* Responsio hæc fundatur potissimum in *c. non confidat. 50. dist. ubi corpore vitiati prohibentur divinis applicari ministeriis.* Sed per susceptionem primæ Tonsuræ, & cujuslibet Ordinis minoris applicatur quis divinis ministeriis. Castrop. *l. cit.* Dein primæ tonsuræ, & ordinibus minoribus disponitur quis ad ministerium altaris, seu sacerdotium, quod omnes Ordines tanquam sui complementum respiciunt: ergo inhabilis ad illud ministerium, inhabilis censeferi debet ad ordines minores, & consequenter ad quodlibet beneficium. Castrop.

Quaestio 232. Vtrum ex defectu usus rationis sint ineligibiles ad Prælaturas infantes, amentes, & mente capti?

Respondeo affirmativè: *c. constitutionem. de verb. signif. in 6. ibid. Gl. v. intellectus Azor. p. 2. c. 4. q. 14.* Navar. *in c. si quando, de rescrip. nu. 6. & 10.* Sigiñm à Bon. *de elect. dub. 86. n. 4.* Intelligendum hoc ipsum esse de eo, qui non in omni, sed in aliqua materia delirat; ad regendam enim Ecclesiam, quod est Prælati, necessaria est prudentia, & discretio, cujus talis capax non est. Pass. *c. 25. n. 4.* Item de amente habente lucida intervalla, cum Prælatus debeat omni tempore, & occasione esse expeditus, ut suos possit gubernare. Pass. *n. 5.* citans Rot. *decis. 190. n. 4. p. 2. recent.* Item de eo, qui semel fuit fatuus, intellige ex causâ habituali, & de se permanente. Pass. *n. 6.* is enim præsumitur semper talis, nisi probetur sanatus Gl. *in c. fin.*

de succes. ab intest. v. competens Menoch. l. 6. præsump. 45. n. 59. Quod si tamen talis sit perfectè sanatus, idque probetur, poterit absque ulla dispensatione eligi in Prælaturam, si antecedenter fuit in isto Ordine, quem Prælatura talis requirit. Pass. *n. 7.* quia tales possunt in susceptis ordinibus ministrare sine dispensatione, & absque eo, quod in hoc à Superioribus possint impediri. Suarez *de Conf. d. 51. sect. 1. n. 4.* Bonac. *de irreg. d. 7. q. 2. p. 2. n. 20.* Secus est si antecedenter non fuerit ordinatus, sunt enim tales etiam perfectè sanati irregulares, ut sine dispensatione Papæ nequeant ordinari, ac consequenter seu indirectè, ut nequeant eligi electione supponente Ordinem. Pass. *loc. cit.* Aliud quoque est de iis, qui ex causâ transeunte, puta febri, vel irâ fuere amentes, hi enim irregulares non sunt, sed eligi possunt. Suarez *loc. cit. n. 5.* Bonac. *loc. cit. n. 2.* Menoch. *loc. cit. n. 62.*

Quaestio 233. Vtrum ergo electio talium sit ipso jure irrita?

Respondeo: electio perpetuè amentis, vel etiam pro tempore amentiae ipso jure natura est irrita, cum sit contractus quidam, in quo Electus se obligat Ecclesiae in iis, quæ spectant ad officium suum adimplendis; amentis autem consentire, & se obligare nequeat. Pass. *n. 10.* Electio verò amentis habentis longa & frequentia lucida intervalla facta tunc, cum ille non est amentis, vel etiam jam sanati (quod tamen intelligendum juxta factam paulò antè limitationem) non tantum omni jure sit irritanda, sed probabiliter etiam irrita ipso jure positivo, non quidem antiquo, sed novo, nimirum Concil. Trid. *sess. 22. c. 4.* dicentis: *ne alius imposterum fiat provisio, nisi iis, qui amentem & ceteras habilitates (inter quas absque dubio est usus rationis expeditus) integrè habere dignoscantur, aliter irrita sit provisio.* Pass. *loc. cit.* ubi tamen fuse probat, quòd hoc decretum respiciat solum electionem & provisionem ad dignitates & beneficia in Cathedralibus & Collegiatis, non verò locum habeat in Regularibus, quod per Ecclesias regulares, quarum quoque ibi meminit Conc. non intelligantur Monasteria, conventus, & Ordines regulares, néve Ecclesiae Canonicorum regularium, sed Ecclesiae Cathedrales regulares, in quibus Episcopus simul sit Abbas, & Monachi sint Canonici, quarum plures fuerunt in Anglia, ut pluribus refert & probat.

Quaestio 234. Vtrum eligi possit in Prælaturam, qui frequenter solet inebriari?

Respondeo negativè. Peyr. *in prælat. q. 2. c. 5. §. 5. n. 58.* referens plures alios. Barb. *de off. Ep. alleg. 28. n. 11.* & *c. à crapula, de vit. & honest. cleric. n. 2.* talis enim habet se ut furiosus habeas lucida intervalla, pertinet autem ad Prælaturam non raro & brevi tempore, sed semper, & in omni occasione regere Ecclesiam & subditos, iisque invigilare. Pass. *num. 11.*

* *

Quaestio